

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 12.— P
Félévre . . . . . 6.— P
Negyedévre . . . 4.— P

A hirdetési díj mm-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . . . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal

BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.

TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postata-
kérekpénztári csekk-
számla száma 38.990.

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZAGOS SZÖVETSÉGE
A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSIPIR, IDEGENFÖRGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Dr. Kacsóh Bálint árkormánybiztos rádióelőadásában rendelkezett a felemelt adók áthárításáról

Az árkormánybiztos megnyugtató gyorsasággal határozott abban a kérdésben, hogy milyen módon kell, lehet és szabad az adótöbbleteket beszédni és azért ült a rádió mikrofonja elé, hogy a tennivalóról az érdekeltek haladéktalanul értesüljenek. Az a gyorsaság, amelyet az árkormánybiztos intézkedéseiben tapasztaltunk és azok az intézkedések, amelyekkel teljes megnyugvással fogadott a rádióelőadás elhangzásakor ipar, kereskedelem és fogyasztóközönség egyaránt.

Rádióelőadásában az árkormánybiztos mindenekelőtt megállapította, hogy az adóváltásigot lerovó üzemek gyártmányai eladási árát a válságkulesok emelésének megfelelően fel kell, hogy emeljék, majd részletes intézkedéseket közölt arról, hogy a feldolgozó ipar és a forgalomba hozó kereskedelem az előállított többletet miként háríthatja át a vevőre.

— Az átmenet zavartalanágának biztosítása érdekében — mondta a többi között a kormánybiztos — a feldolgozott nyersanyagok válságemelésé által előállított költség-többlet áthárítására a vállalatoknak *ezáltal általános érve-nyű elvi engedélyt adok* és csak az általános költségekben, a segéd- és üzemanyagok forgalmiadóválság emelése által keletkezett többlet áthárításának engedélyezését kell külön kérni. Az ár-emelés mértékét a vállalatok maguk számítják ki, de természetesen felelősséggel is tartoznak abból a szempontból, hogy árakat fillér pontossággal csak a válságtöbbletet megfelelő összeggel emelik.

— A kereskedőknél is az általános szabály, hogy a gyárak részéről rájuk hárított válságtöbblet vagy az ebből kiszámított beszerzési árkülönbözöt csak változatlan összegben adható hozzá a jelenlegi árakhoz. Aki az adótöbbletet áthárításánál *csak egy fillérrel is többet számít, ártülpést követ el*. A feldolgozó ipar és a kereskedelem az áthárítható ár-emeléssel attól az időponttól kezdve élhet, amikor a válság-

emelés következtében előállt ár-emelés *mértékéről* pontos és számszerű tájékoztatással bír. De ettől az időponttól kezdve nem kell különbséget tennie a régi és a forgalmiadó-váltással terhelt árak között, hanem az egész ár-keresletet az új árakon hozhatja forgalomba.

Dr. Kacsóh Bálint árkormánybiztos, miután többször is hangsúlyozta, hogy az 1939 augusztus 26-án rögzített árak, illetve az eddig engedélyezett legmagasabb árak továbbra is érvényben maradnak és hogy azokhoz csak a válságtöbblet összege adható hozzá — így vezette előadását:

— Az egész országban megindult szigorú árellenőrzés elsősorban azt a célt szolgálja, hogy megakadályozzon minden ötletszerű vagy beeléslen alapuló ár-emelést. Ezért a kereskedők részéről végrehajtott ár-emelésnél megfelelő óvatosságot kell ajánlanom.

— A válságtöbbletek áthárításával kapcsolatos intézkedések nem értelmezendők úgy, mintha az adóáthárítás szükségzerű volna. Nagyon sok olyan cikk lesz, amelynél az adótöbblet csak filléreként jelent és sok olyan kereskedő van, akinek eddig alkalmazott házonkulcsa megengedi, hogy az adótöbbletet magárvállalja, illetve azt ne hárítsa át. Az árellenőrzés az áralkulás törvényszerűségét nem kapcsolja ki és ez a törvényszerűség azt mutatja, hogy az ár-emelésnek a forgalom csökkenésére gyakorolt hatása miatt az adóáthárítás igen sok esetben nem jut el vagy nem jut el teljes mértékben egészen a fogyasztói árákig. Hogy ez a törvényszerűség helyes, azt legjobban az bizonyítja, hogy a fővárosban sok kereskedő a válságemelésből keletkező költség-többlet áthárításával eddig nem élt.

— Mindezek alapján azt hiszem, hogy a fogyasztóközönség a maga részéről nyugodtan lehet abban a meggyőződésben, hogy kellő időben megtörtént minden intézkedés abban az irányban, hogy az elkerülhetetlen pénzügyi intézkedések következtében szükségzerűen előálló és létfenntartás költségei szempontjából jelentéktelen árvaltozás az indokolt keretek között maradt és a magyar árszínvonalnak eddig Európásteret elismert nyugalma és szilárd keretek között tartott alakulása a jövőben is biztosítva lesz.

Az Országos Szövetség közgyűlése

(II.) *Tschida* István korelnök szívesen szavakkal üdvözölte az új elnököt, Boros Gyulát és átadta az elnöki széklet. Boros Gyula megköszönte a közgyűlésnek egyhangúlag való megválasztását és elődjének *Hoffer* Ferencnek működését, igéri, hogy *Szöllőssy* Ferenc ügyvezető elnökkel karöltve a legjobb akarattal az alapszabályok keretén belül fogja képviselni a kartársak és az ipar érdekeit. Innen-onnan 40 éve lesz, hogy a Szövetség — még a régi Szövetségnek is — tagja és aligha volt kongresszus vagy más szakmai megmozdulás, amelyen részt ne vett volna. A hosszú évek folyamán szerzett tapasztalatok és hosszú multra visszatekintő üzleti praxis is igazolja, hogy az iparban, a szakmai mozgalomban nem új ember és igéri, hogy felelős vezetői pozíciójában a kartársak támogatásával a súlyos helyzetben lévő vendégiparosság gazdasági érdekeinek előharcosa lesz. (Eljenzés).

Szöllőssy Ferenc ü. elnök ezután ismerteti az intézőbizottság azon javaslatát, hogy a közgyűlés válassza meg *Fornády* Elemér szöveszeti és borászati főfelügyelőt, az Allami Pincegazdaság igazgatóját a Szövetség tiszteletbeli tagjává. Beszédében méltatta *Fornády* Elemér igazgató érdemét és szoros kapcsolatát a vendéglátó iparral. A közgyűlés a javaslatot egyhangúan, nagy lelkesedéssel elfogadta. *Boros* Gyula elnök *Fornády* Elemér t. tagjává való választását kimondotta és bejelentette, hogy díszes oklevél átadásával az elnökség *Fornády* Elemér megválasztásáról értesíteni fogja. (Helyeslés).

Boros Gyula elnök jelenti, hogy az intézőbizottság elhatározta, hogy a korán elhunyt és mindnyájunk által nagyrabecsült *Szűcs* Mihály elnök arcképét megfestette. Felkérte *Szöllőssy* Ferenc ü. elnököt ez emlékszed elmondására. *Szöllőssy* a hallgatóság feszült figyelmét mellett szép beszédben méltatta nehéi elnökének érdemét és tevékenységét, hálából a Szövetség művészes kivitelben megfestette arcképét, amelyet a hivatalos helyiségben fog elhelyezni. Szolgálon vigaszkep — az elhunyt elnök jelenlévő özvegyéhez és fiához fordulva — hátramaradt szereteteinek, hogy Szövetségünk hálásan emlékszik

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapítattott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajtörök.

Kérjem saját érdekében arajánlatot.

meg volt elnökéről és működését követendő példának fogja szemelőt tartani. Ezzel lehallatja a festményről a lepel és a közgyűlésen megjelentek meghatva tekintettek az élethu arcképre.

Boros Gyula elnök bejelenti, hogy két indítvány érkezett. Felkéri a titkárt, hogy ismeresse azokat.

Pósch Gyula titkár jelenti, hogy az intézőbizottság a következő indítványát kéri a közgyűlés által elfogadni: Bizza meg a közgyűlés az intézőbizottságot, hogy a kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályaink keretén belül készítsen el egy ügyrendet. Az indítványt a közgyűlés magáévá tette.

A második indítványt a Kassai Vendéglősök Szakipartársulata terjesztette be, amely a következőképpen hangzik: „Úgy véljük, nem mulaszthatunk el egyetlen alkalmat sem, amikor a koremai párt képesítéshez való kötésének régóta vajdó kérdését felszínre hozhatjuk.

Azt hisszük, hogy ezen kérdés érdemleges részével nem szükséges részletesebben foglalkoznunk, hiszen már megjárta az ország összes ipartestületét és iparkamaraát, sőt a kereskedelmi kormányzat is foglalkozott vele és mindezt az az egységes álláspont kerekedett felül, hogy a koremai pártok képesítéshez való kötésére egyformán elsőrendű érdeke nemcsak magának a vendéglátóiparnak, hanem az ország idegenforgalmának és ezzel kapcsolatban magától értetődően nemzetgazdaságának is.

Igazán nem tudjuk megérteni, hogy miért késik egy oly kérdés elintézésére, melyet egy ország közvéleménye szinte kivétel nélkül támogat.

Mi, felvidékiek tudjuk a legjobban, hogy a koremai párt képesítéshez való kötsége a vendéglátóipar nívóját mennyire emelné, elősegítené az ország idegenforgalmának fejlődését, valamint a szakmai utánpótlás biztosítását.

A kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium még 1938-ban rendelettervezetet bocsátott ki a vendéglátóipar gyakorlati kapcsolatos egyes kérdések szabályozása tárgyában, mely tervezetben többek között kimondja a koremai pártok képesítéshez való kötését is.

Dacára annak, hogy ez a rendelettervezet az összes érdekképviseletek egyhangú helyesléssel találkozott, annak életbelépítése a mai napig késik.

Az előadottak alapján a kassai vendéglősök és italmérők szakipartársulata a következő javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a közgyűlés, hogy a koremai pártok képesítéshez való kötsége a vendéglátóipar elsőrendű érdeke, miért is utasítja a Szövetség intézőbizottságát, hogy a kérdésben haladéktalanul kezdeményező lépéseket tegyen.

Az Ipartestületek Közös Képviseletével karöltve haladéktalanul memorandum dolgoztassék ki e tárgyban, mely memorandum az IPOK és a Szövetség képviselői által személyesen nyújtassák át a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úrnak.

A közgyűlés a kassai indítványt is egyhangúlag elfogadta.

Galambos Ernő szóvártotta a Meeseki likör ügyét. E likörgyűlés ugyanis nem jelentette be az egyes budapesti környéki városok javadalmi hivatalaiban a városba bevitt likört, a fogyasztási adót sem fizette és emiatt többször kártárs ellen megindult az eljárás. Ezzel az ügyvel lapunk előző számában már foglalkoztunk, itt csak azt említjük meg, hogy a Közgyűlés utáni napon Szövetségünknel megjelent a likörgyűlés tulajdonosa és közölte, hogy — véleménye szerint — az adó megemléstése miatt ő nem felelős. Az italmérők tartoznak a kapott árut bejelenteni és megadózni. Közöltük vele, hogy a gyakorlat az, aki a fogyasztási adó alá eső

árut egy városba viszi és ott a vevőknek szétosztja, annak kötelessége a bejelentést megtenni, miután így járnak el a többi likörgyűlés is és **fogadást adózással szállítják az árut**. Felémelte meg, hogy a Vidéki Szikvizipari Szövetség beadvánnyal fordult az Arkormánybizottsághoz és kérte a szikviz áremelését. Ebben a beadványban állítogt arra is történt hivatkozás, hogy a vendéglősök és koremai városok többszáz százalékkal árusítják a szikvizet. A közgyűlésen jelenvolt kártársak nagy felháborodással hallgatták a bejelentéseket. Az itt emített Szikvizipari Szövetség is értesült a bejelentésről és igazolására Szövetségünkhez beküldte a beadvány másolatát. E beadványban a Szövetség a takarmány drágaságára és a magas munkabérekre való tekintettel kéri a szikviz árának egy bizonyos összegre való emelését. Azonban, hogy milyen összegre, azt a beadványból nem lehetett megállapítani, mivel a megjelölt ár olvashatatlanná lett téve. Továbbá szükségesnek látja még Galambos és szakma erősebb összefogását úgy a fővárosban, mint a vidéken. **Klöcker Rezső** szerint ez eddig is megvolt, de ha egyik-másik alakulat a közös munkából nem veszi ki részét, ez ellen nem lehet tenni. Nagyon jól tudja, hogy ha bármelyik hatóság, minisztériumban, kamaránál szakértelet van, a szakmai kiküldötték egységes állásponton vannak. **Tschida István** rövid hozzászólás után **Szöllősi Ferenc** ú. elnök szerint nyitott ajtó dőngölni, mert a Szövetség vezetősége mindenkor nagy súlyt helyezett az összetartásra. A most megválasztott vezetőség is ezt a felfogást vallja és arra fog törekedni, hogy ezt a viszonyt, egy most sokszor hangzott szöveg szerint, „ki fogja helyíteni.”

Martin Lőrinc felemlíti, hogy az italmérési illetékek túlmagas kirovása ellen felszólalással élt és másfél év után semmiféle intézkedés nem történt, sőt választ sem kapott. Továbbá kívánatosnak tartaná, hogy ha a Budakeszi Ipartestület körzetéből Nagykovácsi községet más körzethez csatolnák, mert ő mint szakszabályozó elnök az említett község vendéglőseivel részben a távolsgé miatt, másrészt a kártársak közömbössége miatt sehogyan sem tud boldogulni. **Pósch Gyula** titkár válaszában felhívja Martin, hogy pontosan jelentsse be, mikor adta be a fellebbezését. Az italmérési engedélyilleték elleni felszólalásokat — ha a háromévi ciklusra vonatkozik a kivétel — rendszerint a nyári hónapokban tárgyalják. Ha a felszólalásban külön nincs feltüntetve, hogy a fellebbezési tárgyalásra kéri megidéztesét, úgy a fellebbezést nem hívják meg. A kért adatok birtokában a Szövetség utána fog járni. Nagykovácsi községnek átesetelése miatt a Szövetségnek nincs hatásköre. Ezelőtt egy félével, amikor ez a kívánság felmerült, a Szövetség értesítette az illető ipartestület vezetőségét, hogy az átesetelést neki kell a kereskedelmi és iparkamaránál kezdeményezni.

Jászberényben

a város közepén forgalmas helyen 40 éve fennálló jömenetelű vendéglő lakóházzal, nagy telekkel, a telken különálló üzlethelyiséges lakóházzal, mely külön is értékesíthető.

HALÁLESET MIATT EIADÓ.

Érdeklődni lehet: Belezny Árpád, Zagyvapart-u. 10. és Bozsik Gyula, Attila-u. 7. sz. alatt Jászberényben.

Vendéglői berendezések

Kerti bútorok, **biliárdasztalok** (karambol és automata), kugliliszterelés, evőeszközök, hiteles üvegáru

FRIED Zsigmond és Fia
KIRÁLY-UTCA 44. Telefon: 129-134
KÖLCSÖNZÉS!!!

Matosik Ferenc, a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete elnöke megköszönte a szíves üdvözlést. Ha tudta volna, hogy öt oly lelkes ovációval fogadják, talán el sem jött volna. Jobban szereti ha szídják, mert ezzel még jobban serkentik a munkára. Ha voltak a multban zavaró momentumok, amelyek a két érdekképviselet közti összhangot nem szolgálták, azok elmultak. Bizonyos tekintetben talán jó is volt, hogy voltak. A mostani nehéz időben nem is érnék rá szörfölni, mert minden szakmai érdekképviselet anyai munkáival van ellátva, hogy alig bírjuk azt élvezni. Iparunk csak akkor fog boldogulni, ha kitartó munkássággal és kölcsönös megbecsüléssel működünk. (Eljenzés).

Csepely Dezső javasolja, hogy Hoffer Ferenc elnök érdemei jegyzőkönyvileg is örökíttessék meg. A közgyűlés a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Kiss Jenő több kiskunfélegyházi italmérési panaszt tesz szóvá, különösen sérelmezi a fogyasztásiadó ellenőrk eljárást. **Klöcker Rezső** erre néve felvilágosítással szolgált a felszólalónak.

Tschida István azután megemlíti, hogy a mult évben Kassán tartott kongresszuson elhatározottati, hogy az idej — ha csak annak megtartása Erdélyben nem lesz lehetséges — Sopronban rendeztessék. Bejelenti, hogy Sopronban a kongresszus előkészítési munkálatok már folynak is. A kongresszus ügyében a Szövetség elnöksége kello időben a szükséges tárgyalást megkezdte. Már most bejelenti, hogy az ország összes kártársait szívesen várják Sopron város 2000 éves falai között és mindent elfognak követni, hogy a kártársok ott jól érezzék magukat. De azt is szükségesnek találja bejelenteni, hogy a mai bizonytalan helyzetben esetleg azzal is kell számolni, hogy az idén talán nem lesz lehetséges a kongresszus megtartása. Így már most kéri a kártársakat, — noha nem hiszi, hogy ez bekövetkezik — hogy a kongresszus elmaradásának okát ne a soproni kártársakon keressék. Sőt, a kongresszus tartásának jogát tovább is fenn kívánjuk tartani. Meleg szeretettel meghívja a kártársakat Sopronba. (Taps). **Baán István** buzdító szavai után

Boros Gyula elnök jelenti, hogy a napirendet letárgyalta. Közönetet mond a jelenlevőknek, hogy a rossz időjárás ellenére az egész országból oly tekintélyes számban jelentek meg a parlamentáris tárgyalással az elnöki munkáját megkönnyítették. Közönetet mondott még a helyiség díjmentes átengedéseért és a közgyűlést bezárta.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

Kik lehetnek a mestervizsgálóbizottságnak elnökei és alelnökei?

Több iparostársamnak a vitáját hallgattam végig, ahol a vélemények megosztottak, tehát, hogy tovább ne vitakozzanak, megírom a száraz tényt.

A 30.000/1939. Ip. M. sz. r. 16. §-a szóról-szóra a következőképpen rendelkezik: „Elnökké és alelnökké iparosok, valamint az ipari életet ismerő oly széleskörű szakemberek — ideértve az iparoktatási intézetek tanárait is — nevezhető, akikről el lehet várni, hogy a mestervizsgálatokat céljuknak megfelelő irányban, kellő szakmáserőséggel és tárgyilagossággal fogják vezetni.” Illetve, amíg az előző szakasz megkívánja azt, hogy maga a bizottsági tag iparát gyakorló iparos legyen, a fenti szakaszban ettől — nagyon helyesen — eltekint. Mert hiszen nem a mostani gyakorlat csinál szakembert, hanem csinált a 30—40 éven keresztül szerzett gyakorlat és élettapasztalat. Nálunk pl. a fodrászbizottság elnöke egy elemi iskolai tanító, a lakatosoké szintén egy tanító. Annak dacára, hogy az a tanoneiskolai tanító érthet a rajzhoz, a szabáshoz, valamint a kalkulációhoz is, de mindenesetre kétségbe vonom azt, hogy mindezekhez annyit érten, mint egy olyan mester, akit erre a hosszú gyakorlat megtanított. Az áruismerethez pedig egyáltalán nem érthet, mert ehhez bizonyos vonatkozásban sok iparos sem ért tökéletesen, ezt tapasztalható állítom — különösen a vendéglátóiparnál — mert sokszor meggyőződtem arról, hogy egyesek csak azért vásárolnak silányabb árut, mert az valamivel olcsóbb, pedig oleó hűsnek hig a leve, ha pedig hig, akkor sohasem találja meg a számítását. Tehát az elnököknek nem kell feltétlen gyakorló iparosoknak lenni, csak *bő gyakorlattal és tapasztalattal kell rendelkezniük.* Az elnök és a kamarai kiküldött rendszerint a vizsga helyes menetét ellenőrzi, annak végeztével pedig az elnök szavazata dönt, mert a kamarai kiküldöttnek szavazati joga nincs, egyébként a bizottságnak szuverén joga van, tehát megfellebbezhetetlen.

Hogy a fentiekre még egyszer visszatérjek, lehetek az életben akármi is, de amíg élek, én eredetileg mégis vendéglős iparosmester vagyok, mert ezt a szakmát tanultam s erre vannak szerzett jogaim. Ennélfogva ha jelenleg valakinek nincs is üzlete, ez nem azt jelenti, hogy a bizottságnak ne lehessen elnöke vagy alelnöke, hiszen *nem az üzlet a fontos, hanem a szakudás,* ami úgy a szakmának, mint a bizottságnak csak elönyére válik, s erre különösen ma, nagy szüksége van az iparnak. — Semmiesetre se kövessük el azt a hibát, amire — sajnos — elég szomorú példa van, hogy egyes szakosztályok élén olyan vezetők állnak, akik minden szakudást nélkülöznek a szakma rovására.

Galambos Ernő.

A Pestszentlőrinci Vendéglősök és Koresmárosok Szakosztálya.

április hó 22-én tartott rendes évi közgyűlésén **Dudás Gyula** elnök bejelentette, hogy üzletét átadta, ennélfogva az elnöki tisztségről lemond. A közgyűlés nagy lelkesedéssel **Hartmann Józsefet**, aki a szakosportot megalakította és 1938-ig az elnöki tisztséget töltötte be, újból elnökké választotta.

HA KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ

kiskőrösi és csengődi kadarkát, v. rizlingborokat kíván napiáron venni, forduljon bizalommal **Csengődi Pál** borbizományoshoz **Kiskőrös**, Nagyatádi Szabó István-u. 5. sz. alá.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Négy százalékra emelkedett a forgalmiadó.

A m. kir. miniszterelnök 3300/1940. számú rendeletével az általános forgalmiadó, az értékpapír forgalmiadó és a fényüzési adó kulcsait felemelte. Ezzel az általános forgalmiadó kulcsa 3 százalékról 4 százalékra emelkedett. Egyidejűleg a rendelkezés szabályozta és felemelte a forgalmiadóváltás kulcsait is.

A szállodai vendégzobákban kiszolgálásra kerülő ételek és italok ára.

Egy konkrét esetben megállapított, hogy az egyik vidéki szálloda a vendégzobában kiszolgálásra kerülő ételek és italok árát kb. 20%-kal pótlékolta. Meg kell említenünk, hogy általános szokás, hogy a vendégzobában kiszolgálásra kerülő ételek ára az étlapon feltüntetett árnál magasabbak. Az itt említett esetben azonban megállapított, hogy az árkülönbözet sem az étlapon, sem a szobaárjegyzéken nem volt feltüntetve. Így a hatóság fogja most eldönteni — tekintettel az 1939 aug. 26-iki étlapárrörzöztésre — fennforog-e az árdragítás ebben az esetben, vagy nem.

Az ilyen kellemetlenségek elkerülése végett ajánljuk a szállodás kartársaknak, amennyiben az árkülönbözet sehol feltüntetve nem volna, ezt a hiányt sürgősen pótolják.

Az árellelőrzéssel kapcsolatban még közöljük, hogy az érdekeltségek részéről felmerült az a kívánság, hogy árdragítási eljárások megindítása előtt minden esetben hallgassák meg az Árellelőrzés Országos Kormánybiztosának véleményét. Az igazságügyminiszter méltányolta az érdekeltség kívánságát és olyan intézkedést adott ki, hogy árdragítási visszaélések miatt indult nyomozási ügyekben az eljáró hatóságok már a nyomozás sátdiumában kérjenek ki véleményt a kormánybiztosától.

Az árkormánybiztos engedélyezte a kifőzők árainak emelését.

Az Árellelőrző Országos Kormánybiztos 1646/1940. számú leiratban a Budapesti Kifőzők Ipartársulata tagjainak megengedte, hogy az üzlethelyiségekben kiszolgálásra kerülő vagy házhoz szállított menük és ételadagok árát az alant előírt mértékben emelhessék. Menüárak, hústalan menü 50 fillérig 6 fillér, 51 fillértől 8 fillér. Húsos menü (kicsi) 70 fillérig 6 fillér, 90 fillérig 8 fillér, nagymenü 130 fillérig 12 fillér, 160 fillérig 16 fillér. Ételadagok árainak emelése leves és köret 2—2 fillér, főzelék, főtt- és sült tészta, sajt 4—4 fillér, sült 70 fillérig adagja 6 fillér, sült 90 fillérig 8 fillér, sült 91 fillértől 10 fillér. Az ételadagok 1939 évi augusztus 26-án kiszolgálásra került mennyisége nem kisebbíthető. Egy menüben kiszolgáltatóndó levesből legalább 2 deci, főzelékből legalább 20 dkg húsételből (főtt, párolt, sült) legalább 12 dkg, frissen sülték (panírozott, rántotthúsok) legalább 10 dkg, pörkölt, gulyás, tokány, belsőségek 15 dkg, főtt tésztából 20 és sült tésztából legalább 10 dkg. A fentiekben szabályozott ár-

Tanonc

lehetőleg a középiskola 4 osztályú végzettséggel felvétetik

Keszey Vince

étteremben

Budapest, VII., Rákóczi-út 44. sz.

ABROSZT

színeset és fehérét, úgyszintén minden
TEXTILÁRUT vegyűnk

BLAU JENŐ

textilipikészítőnél, BUDAPEST, V.,
gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

emelés nem érvényesíthető tejes vagy egyéb kávémerői ételek és italok áraira és ezt azzal engedélyezem, hogy az érdekelte iparosok bevételeikről és kiadásaikról álltam később előírandó módon könyvet tartoznak vezetni. Az értemelést kizárólag azok az iparosok érvényesíthetik, akik jelen rendeletet megjelenéséig a Budapesti Kávémerők és Kifőzők Ipartársulata útján hozzám benyújtották jelenlegi áraikat tartalmazó étlapjaikat.

Lehet-e megállapodni a munkásokkal a felmondási időben.

A törvény világos és határozott rendelkezése ellenére is igen sok esetben tapasztalható, hogy a munkaadók és segédek között e téren viták alakulnak ki, amelyek nem ritkán a békéltetőbizottság határozatával vagy a járásbírósgá ítéletével nyerne befejezést. — Mintogy a munkaadók és munkavállalók érdeke egyaránt, hogy a nagy idővesztéssel, költséggel és izgalommal járó bírói tárgyalásokat lehetőleg elkerüljék, ismertetjük a törvény rendelkezéseit.

Az 1884. évi XVII. tc. §2. §-ának 1. bekezdése a következőket mondja: „A munkaadó és segéd közötti viszony, ha másképpen nem egyezkedtek, vagy ha gyárakban a munkarend másképpen nem intézkedik, 15 napi felmondással felbontható.”

Ez a ma is hatályos törvényes rendelkezés, amely minden munkánny végén, a törvények kivonata között megtalálható, azt jelenti, hogy a felmondási idő csak akkor 15 nap, ha a felek másképpen nem állapodtak meg. Ha tehát más megállapodás van, úgy ez az irányadó. Ha a munkaadó és a munkavállaló együttesen aláírtak egy olyan megállapodást, mely szerint a hét végén a munkás kiléphet, de éppen úgy a munkavállaló is elbocsáthatja, úgy a munkaviszony felmondás nélkül is megszűnhet.

A 15 napi felmondási idő a vendégiparokra is vonatkozik. De a legtöbb helyen az alkalmazottal a munkaadó — tehát kölcsönösen — három napi felmondási időben állapodik meg. Azonban a szóbeli megállapodás nem elég, mert a kilépett vagy elbocsátott munkavállaló ezt mindig tagadásba veszi. Azért ajánlatos a munkaadóra-tasak beszerzése, azon a felmondásra vonatkozó megállapodás rá van nyomtatva és e nyilatkozatot a munkavállalónak belepészkor alá kell írni.

Szálloda-árverés.

Szombathelyen a Kovács Nagyszállóda Rt. 108 szoba nagyszállóda, kávéház, vendéglő, cukrászda, mulató, konyha s iroda teljes felszereléssel, nem egy tömegben, hanem kb. 1400 tételben június hó 10-én, d. e. 9 órakor Szombathelyen, a helyszínen árverés alá kerül. Érdeklődők további felvilágosításért válaszfeljegyzéssel forduljanak közvetlenül Szombathely m. város adóhivatalához.

Arany Bárány Szálloda

kávéház, étterem, söntés, 40 szállodaszoba, központi fűtés, berendezéssel azonnal kiadó. Konkurrenciamentes!

Bővebbet a tulajdonosnál:

ZALAEGERSZEGEN.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaipar érde-
keit képviselő
szaklap

Borpiac.

A Borászati Lapok írja: A borpiaci irányzatát alá fogja támasztani az a körülmény, hogy a Magyar Bortermelő Országos Szövetkezete az alacsony-fokú bor árát is 2,9 fillérben állapította meg. Ennek következtében a lét-rejövő üzletek az eddigi árakkal szemben magasabb áron jöttek létre.

Pinceszellőztetés.

Minden fajta és féle pincében rendkívül fontos, hogy a *pince levegője friss, tiszta és mindenféle kellemetlen szagtól mentes legyen, de különösen fontos ez a borospincéknél.* A rosszul szellőztetett, nedves pincében hamarabb penészedik a hordó, amit a hordó fájának korhadása csakhamar követ. Az ilyen pincék fala penészes, a levegő dohos és kellemetlen szagú lesz s ezt a szagot a bor is átveszi. A pincék helyes szellőzéséről tudnunk kell, hogy a meleg levegő, mint könnyebb, a pince felső részén van, a hidegebb levegő pedig, mint nehezebb, a pince aló részén helyezkedik el. A borospincék leghelyesebb szellőztetése a szellőztető kéményekkel oldható meg, mert ez már magában gondoskodik a szellőztetésről.

A szellőztetőknél arra vigyázzunk, hogy nyáron a nagy melegben és télen a nagy hideg idején a szellőztetőt elzárjuk, mivel így tudjuk megakadályozni a pincék nagy felmelegedését, illetve lehűlését. Ahol szellőztető van, ott a szellőztetés egy kis vigyázattal igen jól és könnyen megoldható, de mit tegyen az, akinek pincéjénél nincs szellőztető? Ebben az esetben a szellőztetés a pinceajtón keresztül történhetik és pedig nyáron lehetőleg a hűvösebb esti vagy reggeli órákban, télen pedig a déli órákban. A szellőztetést csak szép és száraz időben szabad végezni és sohasem esős időben. *Szellőztetés előtt a hordókat le kell törölni* és a pincéből mindenféle szemetet eltávolítani. Az ajtón át való szellőztetést hetenként meg kell ismétlni.

Nincs esnyebb, mint egy pince, ahol a hordók tele vannak penésszel, a kármézőkben romlott, virágos borálja áll s a rendszeres takarítás és szellőztetés nyoma sem észlelhető.

A bor törését mivel lehet megakadályozni, bár semmi zamathibája nincs, csak szállítás után, vagy ha szobában üvegben marad, 24 óra alatt a szén, tiszta bor teljesen zavarossá válik?

A fiatal boroknak ilyenmű megtörése korántsem rendellenes folyamat, hanem egészen általános és természetes jelenség. Ugyanis a mustban, mint gyümölcslemben már eredetileg vannak bizonyos anyagok, amik a levegő behatására kicsapódnak, azonkívül oxigén-átvivő anyagok, enzimek is (oxidáz, fenoláz) vannak benne, amik az extraktanyag oxidálódását és kicsapódását elősegítik. Ezek a fenti anyagok a borból is megmaradnak, sőt az erjedés

folyamán még más oxidálható anyagok, enzimek is kepződnek főként a redukciós folyamat következtében. Az óborokból ezek az oxidálható extraktanyagok lassanként kicsapódnak, az enzimek hovatovább elvesztik akcióképességüket a kezelek, érlelés során s ezáltal válik a bor palackértette. A fiatal borok állóképességét többféleképpen növelhetjük. 1. Ha a bort megpasztózzuk, akkor a fehéranyagok koagulálódnak, kicsapódnak az enzimek pedig a magas hőmérsékleten elpusztulnak s elvesztik aktivitásukat. 2. Ha a bort alaposan megszellőztetjük, megkorbácsoljuk, akkor a lassankint kiválandó anyagok gyorsabban oxidálódnak, egyszerre kicsapódnak s utána a megderített, megszürt bor már sokkal jobban állja a levegőn való tartást és szállítást. 3. Ha a bort sárgavérűgőssal (ferrociánkálium) megderítjük, akkor a fehérjék egyrésze a fehérítéssel okozó vasvegyületek (foszfátok) kicsapódnak s a bor sokkal kevésbé lesz hajlamos törésre. 4. Minthogy nemcsak fehérjék és vasfoszfátok, stb. idezik elő a bor megtörését, hanem oxidáló enzimek is, ez utóbbiakat elpusztíthatjuk megfelelően erős kénezéssel is. A kérdéses bor pedig sem elegendő szellőztetést, sem ferrociánderítést nem kapott, sem pedig elegendően nem is volt kénezelve, természetes, hogy nem is tartja magát, hanem megtörik. A bort meg kell tehát hl-kint 15 gr (1½ passzillá) káliummetallsulfittal kénezní, azután 1–2 nap mulva alaposan megszellőztetni, megkorbácsolni és 4–5 nap mulva sárgavérűgőssal megderíteni. Ez utóbbi végett előbb félliteres mintát kell beküldeni megvizsgálásra a M. Kir. Ampelológiai Intézetbe (Budapest, II. Herman Ottó-út 15.) s ott megadják a szükséges ferrocián mennyiségét, mert ezzel a szerrel nem lehet gondolomra deríteni.

ÜZLETI HIREK.

Szeged. Özv. *Gottwald* Rezsóné, a „Hági söröző és étterem” vendéglőse üzletét *Hobel* Jenő kartársnak adta el, aki az üzletet már át is vette.

Soroksár. *Schusztér* Mihály vendéglős nyugalombavonulása miatt vendéglőjét a Grassalkovich-utcában átadta *Piller* Antalnak.

Budapest. *Buss* János volt balatonszentgyörgyi vendéglős a VII., Dob-u. 26. szám alatt egy esinosan berendezett vendéglőt nyitott.

Winkler Ferenc margitkőúti vendéglős e hó elsején a II. Margit-kőr-út 20. számú házba helyezte át.

**SZÁLLODA- ÉS VENDEGLŐ-
BÉRLETET KERESSEK**
Balaton környékén.

Berendezett üzlet előnyben
Levélcím: Rácz István, Keszthely.

Fellner Béla

r. u. v.
Első belvárosi szállodal, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvefitő iroda
Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

HA JÓ BORT OLCSON

akar vásárolni, keresse fel
VASS MIHÁLY borügynököt
Kerekegyházán, Andrássy-u. 110.

A Kristály-víz

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

Most jelent meg **Reigl László**
legújabb szakkönyve

Ételismeret. Hármas szabvány.

E kitűnő könyv ára 6.— pengő és megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Vendéglőkben korcsma- ban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának
kifüggesztése nem kötelező!

	drbja fill.
Ötnyelvű százalék-plakát nagy..	—30
Ötnyelvű százalék-plakát kiesi..	—12
A korcsmai hitel eltörlesztéséről szóló plakát	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező	—40
Fiatalkoruk szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát	—40
Személyzeti okmánytasak	—12
Éneklés, lármázás tilos	—25
Padlóra köpni tilos	—25
Káromkodni tilos	—30
Kutyákat behozni tilos	—30
A sütemények fogdosása	—30
Munkarend	—14

Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.
Megrendelhető kiadóhivatalunkban
Budapest, VI. Csengery ucca 51. I. e. 7.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.
TELEFON: 114-262.